

NALOGA 5303A

VREDNOTE, NJIHOV RAZVOJ IN VPLIV NA DOŽIVLJANJE IN RAVNANJE POSAMEZNIKA

ZAUPANJE
 POŠTENOST
 ODPRTOST
 SODELOVANJE
 TIMSKO DELO
 INOVATIVNOST
 STROKOVNOST

KAJ JE TEBI NAJPOMEMBNEJŠE?

1. Vrednote so kategorije pojavov, ki jih cenimo, oziroma prepričanja o tem, kaj je dobro ali prav in za kaj si je vredno prizadevati. V vrednotah se kažejo naši cilji, ki odsevajo naš kulturni in duhovni razvoj.

A. Izmed naštetih vrednot prepisi v svoj sestavek tiste, ki se ti zdijo najpomembnejše. *Zaupanje, poštenost, odprtost, sodelovanje, ustvarjalnost, znanje, družina, zabava, zdravje, prijateljstvo, ljubezen, odgovornost, delavnost, modrost, resnica, iskrenost, bogastvo, moč, naprednost, prijaznost, dobrota.*

B. Napiši, katero vrednoto bi želel poudariti avtor spodnjih slik.

Slika 1: Svoboda ali spona

(vir: <http://www.ipsos.si/web-data/Templates/podjetje-vizija-ozkiintogiciljiomejijoproznost.html>)

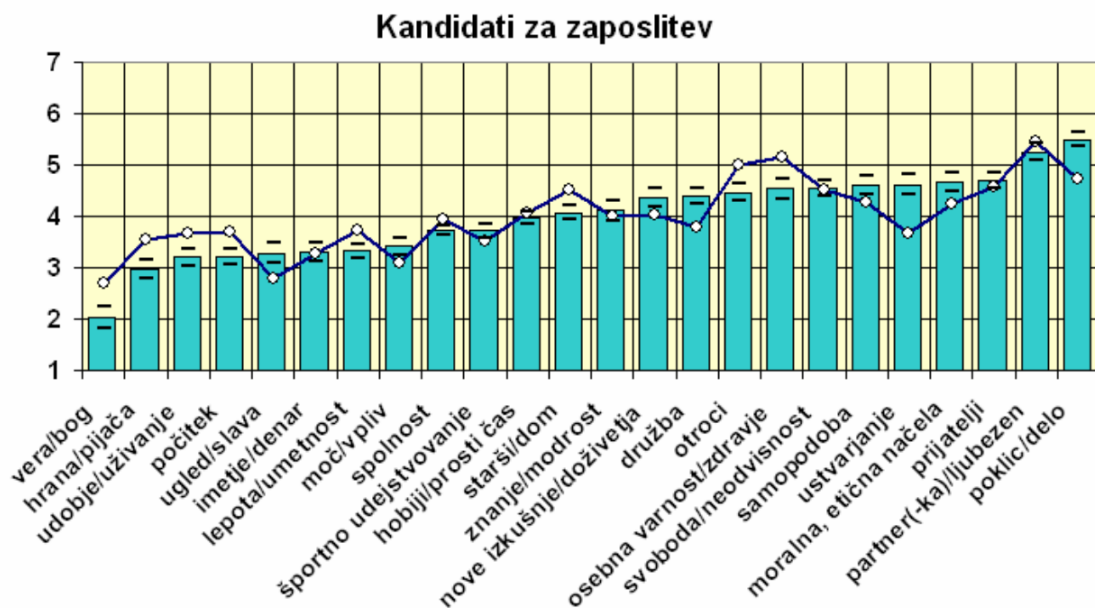
Slika 2: Kaj nas osrečuje

(vir: <http://www.pozitivke.net/article.php/20051010074953291/print>)

Slika 3: Knjige – vir znanja
(vir: <http://www.24kul.si/a/?id=482>)

2. Oglej si naslednji graf ene od raziskav vrednot, dostopnih na spletu in še sam poišči kakšno raziskavo o vrednotah v pisnih ali spletnih virih.

Slika 4: Stolpci prikazujejo različne vrednote, višina stolpca pa izražajenost te vrednote pri kandidatih za zaposlitev. (vir: <http://www.center-pds.si/dokumenti/clanek-lestvica-osebni-vrednot-2013-kandidati-za-zaposlitev-dne-19.1.2013>)

- A. Ugotovi, katere vrednote so pri kandidatih za zaposlitev, zajetih v gornji raziskavi, najbolj izražene.
- B. Opredeli pojem vrednot.
- C. Presodi, v kolikšno meri vrednote lahko usmerjajo naše vedenje in delo:
- D. Razmisli, katere so tiste ključne vrednote, ki so zate tako pomembne, da brez njih ne bi mogel biti zadovoljni (pri delu in v vsakdanjem življenju).

Splošni zdravnik pravzaprav ne zasluži toliko, kot sem pričakoval. Morda bo zame bolje, da si poiščem delo v farmacevtski industriji, kjer so zdravniki bolje plačani.

Slika 5: Vrednote in delo,

vir: <http://apl.ess.gov.si/eSvetovanje/Samooocena/Lastnosti/VrednoteInMotivi.aspx>, dne 19.1.2013)

3. Spoznal si, kako vplivajo vrednote na izbiro poklica in dejavnosti, katerim posvečamo svoj prosti čas. Zdaj pa razmisli še, kateri dejavniki so vplivali na to, katere vrednote ceniš višje.

A. Napiši kateri dejavniki so vplivali na to, katere vrednote višje ceniš,

B. Napiši, v kolikšni meri in kako so nate vplivali:

Starši:

Vrstniki:

Učitelji, šola:

Množični mediji (TV, splet ...):

Drugi dejavniki (cerkev, interesne dejavnosti, šport ...) :

4. V različnih raziskavah so vrednote združevali v kategorije vrednot. Med najbolj znanimi raziskovalci vrednot v slovenskem prostoru je dr. Janek Musek, ki je predstavil delitev vrednot v štiri temeljne kategorije razvojne hierarhije vrednot.

A. Za vsako izmed navedenih kategorij vrednot v tabelo navedi v svojem sestavku po tri vrednote, ki sodijo v to kategorijo:

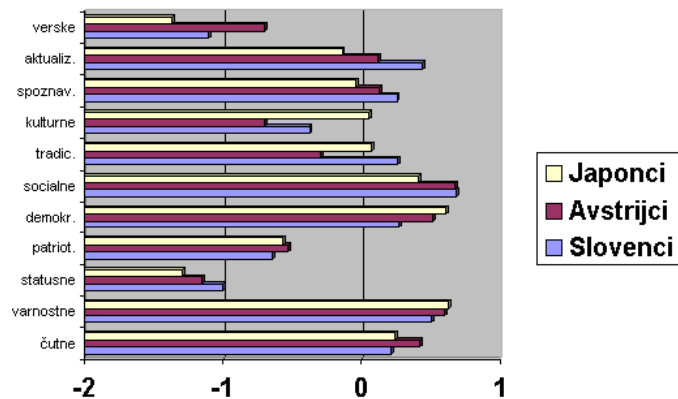
KATEGAORIJA VREDNOT	PRIMERI TREH VREDNOT IZ TE KATEGORIJE
HEDONSKE (UŽIVANJE)	
POTENČNE (UVELJAVLJANJE)	
MORALNE (DOLŽNOST)	
IZPOLNITVENE	UMETNOST, SMISEL, MODROST, RESNICA

B. Presodi, katero skupino vrednot ima najverjetneje najbolj poudarjeno posameznik v spodnjem opisu:

- Mladenič želi uživati življenje, pomembna mu je dobra hrana in pijača, lagodnost, zabave in spolnost.
- Politik si prizadeva, da bi njegova stranka dobila čim več glasov v parlamentu in čim večjo moč odločanja, želi si oblasti in vpliva na dogajanje v družbi.
- Mlada mamica odgovorno in skrbno pazi na svojega otroka, ki ji je pomembnejši od uspeha v službi in zabave. Z veliko srečo pojasni, da ji je otrok najpomembnejši.
- Pisatelj ves svoj prosti čas posveti ustvarjanju in opisovanju svojega doživljanja, rad bi svoja spoznanja posredoval v čim bolj berljivem in razumljivem jeziku.

C. Grafično predstavite in opišite Muskovo razvojno hierarhijo vrednot!

5. Presodi, kakšne so po tvojem razlike v vrednotah med spoloma, med narodi, med bolj in manj izobraženimi, med poklicnimi skupinami ... in si oglej takšne raziskave na spletu npr. zanimive so primerjave vrednot Slovencev z drugimi narodi, predstavljene v spodnjem grafu (avtor raziskave J. Musek)

Slika 8: Vrednote Slovencev in drugih narodov, J. Musek:

vir: <http://www.prihodnost-slovenije.si/up-rs/ps.nsf/krf/6E9DC6507D449582C1256E940046C554?OpenDocument> (dostopno 1.5.2012)

- D. Skonstruiraj lestvico vrednot in načrtuj raziskavo s področja vrednot različnih skupin. Z njo poskušaj ugotoviti, kako močno so izražene določene vrednote pri skupini svojih sovrstnikov in njihovih staršev ter razmisli, ali so te razlike v vrednotah lahko povezane s konflikti med generacijami. (Priporočljivo je, da izbereš obliko ocenjevalne lestvice in navedeš vrednote iz različnih kategorij, lestvica pa naj ima tudi ustrezno navodilo za anketirance). Primer lestvice vrednot poišči na spletu.

Standard znanja	
Rdeče	Minimalne zahteve, ki so pogoj za oceno 2.
Modro	Temeljne zahteve, ki so pogoj za oceno 3 ali 4.
Zeleno	Višje zahteve, ki so pogoj za oceno 4 ali 5.